

SPECTACULAR SLOVAKIA

SLOVENSKO

SPRIEVODCA

OBSAHUJE
MAPU

THE
SLOVAK SPECTATOR

LEGENDA K SYMBOLOM

- adresa
- telefón
- pešia vzdialenosť k pamiatke (v Bratislave z Hlavného nám., v Košiciach od Dómu sv. Alžbety)
- vzdialenosť autom z centra regiónu
- dni, počas ktorých je atrakcia otvorená
- dni, počas ktorých je atrakcia otvorená cez leto
- dni, počas ktorých je atrakcia otvorená cez zimu
- bohoslužby
- vstupné pre dospelú osobu
- koncerty
- bezbariérový prístup
- reštaurácia
- kaviareň, bar
- suveníry
- múzeum
- galéria
- divadlo
- vlaková stanica, vlak - pri niektorých miestach je uvedená vzdialenosť od zastávky k atrakcii
- autobusová stanica, autobus - pri niektorých miestach je uvedená vzdialenosť od zastávky k atrakcii
- názov zastávky, čísla MHD - pri niektorých miestach je uvedená vzdialenosť od zastávky k atrakcii
- letisko
- odkaz na stranu, kde je miesto podrobnejšie opísané
- počet obyvateľov (sčítanie obyvateľov 2011)
- informačné centrum
- podujatia
- odhadovaný čas trvania prehliadky miesta
- parkovanie
- ref. číslo pamiatky - Bratislavský región
- ref. číslo pamiatky - západné Slovensko
- ref. číslo pamiatky - stredné Slovensko
- ref. číslo pamiatky - severné Slovensko
- ref. číslo pamiatky - východné Slovensko
- ref. číslo pamiatky v danom meste
- top pamiatka
- kostol
- hrad
- kaštieľ, zámok
- zrúcanina hradu
- jaskyňa
- lyžiarske stredisko
- pamiatka zapísaná do zoznamu UNESCO
- železnica
- diaľnica
- cesta 1. triedy
- cesta 2. triedy
- cesta 3. triedy
- hraničný priechod
- označenie cesty
- golf
- vodný park
- zvieratá
- lanovka
- turistika
- kúpele
- víno
- park, prírodná scenéria

Farby regiónov

Bratislavský región (strany 26 – 59)

Západné Slovensko (strany 60 – 93)

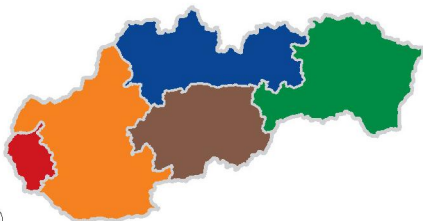
Stredné Slovensko (strany 94 – 117)

Severné Slovensko (strany 118 – 165)

Východné Slovensko (strany 166 – 197)

SLOVENSKO – KNIŽNÝ SPRIEVODCA (2. VYDANIE)

www.spectacularslovakia.sk © 2021 The Rock, s.r.o.; Adresa: The Rock, s.r.o. Lazaretská 12, 811 08 Bratislava.

Vydavateľ: Ján Pallo; Šéfredaktor: Michaela Terenzani; Titulná fotka: Oravský hrad

Grafika: Peter Malatínek, Miroslav Čech, Ján Pallo

Autori článkov a prispievatelia: Beata Balogová, Nadia Beard, Tímea Becková, Benjamin Cunningham, Roman Cuprik, Michaela Džomeková, Beata Fojtíková, Michaela Gedaiová, Miroslava Germanová, Kristína Hamárová, Jozef Hámořský, Lenka Hudáková, Monika Kacejová, Kristína Krupčíková, Filip Lehotský, Jana Liptáková, Martin Majdák, Zuzana Matkovská, Karina Miarťanová, Radka Minarechová, Peter Nagy, Lukáš Onderčanin, Ján Pallo, Jitka Parobeková, Michaela Pástorová, Ján Pestún, Martina Raabová, Lucia Rusnáková, Lenka Sabová, Natália Semianová, Donald Stoll, Patricia Stoll, Howard Swains, Michaela Terenzani, James Thomson, Alica Tkáčová, Zuzana Vilíková, Viktória Vincejová, Carmen Virágová

Foto: Anton Auerböck, Peter Baňas, Nadia Beard, Tímea Becková, Tomáš Benedikovič, Dušan Beňo, Philippe Berthé-CMN, David Bordes - CMN, Miroslava Cibulková, Roman Cuprik, Peter Dobrovský, Yuri Dojc, Eva Dučaiová, Dušan Dudík, Michaela Džomeková, Pavol Funtál, José Manuel García, Michaela Gedaiová, Miroslava Germanová, Michal Glonek, Kevin Gessner, Noro Halabuk, Kristína Hamárová, Katarína Hudačínová, Lenka Hudáková, Peter Jánošdeák, Kristína Krupčíková, Gabriel Kuchta, Jiří Kučirek, Sanela Kurtek, Filip Lehotský, Jana Liptáková, Manik, Zuzana Martinková, Zuzana Matkovská, Miroslav Mäsiar, Cyril Meňuš, Karina Miarťanová, Roman Millan, Radka Minarechová, Miriam Molnár, Marcel Mucha, Peter Nagy, Lukáš Onderčanin, Ján Pallo, Jitka Parobeková, Chris Perkins, Jaroslav Pilát, Christian Prandl, Martina Raabová, Erik Rédlí, Tibor Rendek, Michal Rengevič, Amanda Rivkin, Dmitry Roudakov, Jozef Rovňak, Lucia Rusnáková, Lenka Sabová, Martin Sárossy, Bedrich Schraiber, Natália Semianová, Stanislava Smadišová, Martina Smolková, Peter Snadík, Tibor Somogyi, Jaroslav Stankovič, Donald Stoll, Patricia Stoll, Ján Svřček, Howard Swains, Vladimír Šimíček, Viera Šramková, Miro Švec, Emanuele Terenzani, James Thomson, Martin Trenkler, Michal Vanovčan, Lukáš Vašík, Jana Vašašová, Viktória Vincejová, Carmen Virágová, Gabriela Zigová; **Média:** Korzár, SITA, SME, TASR

Povolenia na publikovanie fotografií od spoločností a inštitúcií: Abeland, Amade Château, Amika Travel, AquaCity Poprad, Balónová fiesta, Black River Golf Resort, CBS Maľované mapy, Danubiana, Dubova Colonorum, DZ Bank, EnjoyRacing, Flicker, Galéria umenia Ernesta Zmetáka v Nových Zámkoch, Galéria mesta Bratislavy, Galéria Jána Koniareka, Golf International, Golf Park Rajec, Gray Bear Golf Resort, Guggenheim Museum, Hradec Králové, Historické múzeum - Slovenské národné múzeum, Hubert, J&J Ostrožovič, Košice Gurmán Fest, Kúpele Piešťany, Kúpele RajceĽ Teplice, Kúpele Sklenené Teplice, Maratónsky klub Košice, Milosrdné sestry Svätého kríža, Múzeum Stará Ľubovňa, Múzeum Bojnice - Slovenské národné múzeum, Múzeum mesta Bratislavy, Nadácia drevený kostolík Habura, National Science and Technology Medals Foundation, Park Snow Donovaly, Penati Golf Resort, Plte na Orave, Privat Juma, Rafting Adventure, Ranč u Trapera, Shell, Skalica Golf Resort, Ski Kubínska hoľa, Slovakia Ring, Slovenská národná galéria, Slovenská pošta, Slovenská správa jaskýň, Slovenské elektrárne, Slovenské národné múzeum, Smolenice, Sosna, Sygic, TIC Senec, Tatry Mountain Resorts, Volkswagen Slovakia, Východoslovenské múzeum, White Eurovalley Golf Park, www.slovakmountainguide.sk, XCHNG, Zaježová, Židovské komunitné múzeum

Jazykové korektúry: Martin Tvrď; **Preklady:** Tomáš Beňo, Barbara Ďurčová, Radka Minarechová, Jitka Parobeková, Zuzana Vilíková
Aktualizácia informácií: Nina Francelová, Jana Liptáková, Radka Minarechová, Martina Mišíková, Nikola Orlovská, Slavomíra Štíbelová; **Mapy:** Kartografie HP; **Nákres Bratislavského hradu:** architektonická kancelária Bouda a Masár, s.r.o.; **Nákresy ostatných pamiatok** zhotovil Matúš Pniak na základe fotografií od spoločností: CBS (CBS Maľované mapy), Fabrico a Fly media.
ISBN 978-80-89988-10-5

OBSAH

Ako používať sprievodcu **2**

TOP 10 Slovenska **3**

Program na sedem dní **4**

História **6**

Podobnosti so svetom **12**

Osobnosti **16**

UNESCO **20**

Pamiatky

Bratislava **26**

Bratislavský región **45**

Západné Slovensko **60**

Stredné Slovensko **94**

Severné Slovensko **118**

Východné Slovensko **166**

Témy

UNESCO inak **198**

Korunovačné slávnosti v Bratislave

Hrady **200**

Umenie **204**

Folklor **209**

Gotika **212**

Náboženstvo a púte **214**

Drevené kostoly **216**

Dedičstvo židovskej kultúry **220**

Kúpele **223**

Víno **228**

Pivo a pálenka **232**

Med **236**

Agroturistika **238**

Pozorovanie zvierat **240**

Kone **242**

Bicyklovanie **245**

Splavy **249**

Turistika **252**

Jaskyne **256**

Lyžovanie **259**

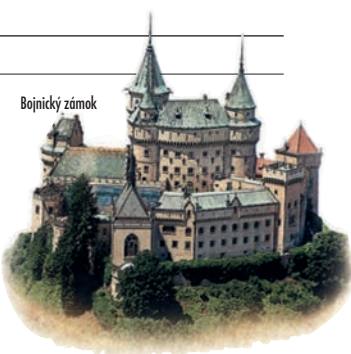
Pri vode **262**

Zlavy **265**

Adrenalín - výšky **268**

Adrenalín - rýchlosť, armáda **270**

Bojnický zámok

Alternatívne Slovensko **272**

Luxus **274**

Golf **276**

Hľadanie predkov **280**

Vojna **282**

Bane, technické pamiatky **285**

Návšteva závodov a tovární **288**

Rodiny s deťmi **290**

Nevededné zážitky **292**

Hra so zmyslami **294**

Podujatia **298**

Reštaurácie **302**

Slovník vybraných nárečí (vnútorná predná obálka)

Poznámky (vnútorná predná obálka)

Index (vnútorná zadná obálka)

Vložená mapa (vnútorná zadná obálka)

Štiavnické vrchy

Ako používať sprievodcu

Táto dvojstrana slúži ako návod na používanie nášho sprievodcu po Slovensku. Pre toto vydanie sme vybrali aj Top 10 miest a tém, na ktoré môže byť Slovensko hrdé. Ich zoznam je zverejnený na strane 3. Sprievodca pozostáva z piatich častí:

1. Pamiatky (strany 24-197)

- Praktické informácie a užitočné kontakty, ktoré súvisia s vybranými pamiatkami a turistickými atrakciami v nasledovných regiónoch
- a. Bratislavský región (strany 26-57)
- b. Západné Slovensko (strany 58-93)
- c. Stredné Slovensko (strany 94-117)
- d. Severné Slovensko (strany 118-165)
- e. Východné Slovensko (strany 166-197)

2. Témy (strany 20-23, 198-296)

Články pokrývajúce 37 cestovateľských tém a užitočné kontakty súvisiace s témami

3. Základné informácie pre turistov

- a. História a osobnosti (strany 6-19)
- b. Slovník nárečí, plán cestovania, kalendár podujatí, odporúčané reštaurácie, mobilné aplikácie (strany 2-5, 293-303, predná vnútorná obálka)

4. Index (vnútorná zadná obálka)

Zoznam miest spomínaných v sprievodcovi

5. Vložená mapa (vnútorná zadná obálka)

Detailná a ilustrovaná mapa Slovenska so zoznamom miest, top turistických atrakcií a vybraných hotelov

Podrobný obsah sa nachádza na strane 1.

TEMATICKÁ STRANA

Sprievodca má 102 strán s článkami, ktoré pokrývajú 33 cestovateľských tém a obsahujú aj užitočné kontakty súvisiace s jednotlivými témami.

Bočný stĺpec s praktickými informáciami a užitočnými kontaktmi na miesta súvisiace s jednotlivými témami.

Každý región má svoju farbu.

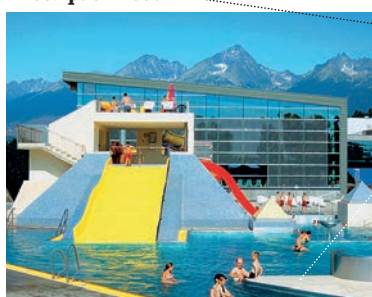
Každé miesto opisované v sprievodcovi má svoje referenčné číslo, ktoré sa môže vyskytovať v dvoch rozdielnych formách.

Mapa s referenčnými číslami miest, ktoré súvisia s témou článku.

Vzdialenosť autom ku konkrétnej atrakcii z vybraných miest.

Referencia k stranám sa uvádza pre miesta, ktoré sú podrobnejšie opísané v inej časti sprievodcu.

K letu patri voda

AquaCity v Poprade s výhľadom na Tatry priamo z bazénu (Foto: Archív AquaCity Poprad)

Letné prázdniny bez vody sú ako zima bez snehu.

Hoci je Slovensko vnútrozemskou krajinou, možno tu nájsť veľa akvaparkov, bazénov, prírodných jazier a priehrad, ktoré poskytujú nekonečné možnosti na kúpanie.

„Minerálne pramene sa nachádzajú aj v okolitých štátoch, vďaka geologickým predpokladom sú však v našej krajine veľmi vzácnosťou a počtom“ - vyhlasuje Peter Malík, vedúci oddelenia hydrologie a geotermálnej energie v Štátnom geologickom ústave Dionýzia Štúra.

Vďaka termálnej vode sú akvaparky v prevádzke celoročne. Najviac termálnych prameňov je na Lipovce, kde možno navštíviť Cimo Paradise Bešeňová či Aquapark Tarajandia s toboganmi, tropickým rajom či surferským trenážerom, ktorý bol inšpirovaný surfsurvaním na najkrajších a najlepších plážach sveta – Maui a Waikiki. Umožňuje jazdu na štyroch dráždach s rozdielnou silou a rýchlosťou vína a vetra. Pod Tatrami

možno nájsť aj stredisko AquaCity Poprad, ktoré trikrát získalo ocenenie za najlepšie ekologické stredisko na svete a patrí aj za najlepšie európsky ekologický hotel.

Staršie generácie zvyčajne vyhľadávajú špeciálne bazény s vyššou koncentráciou minerálov, ktoré sú určené na relax. Voda z termálnych prameňov totiž pôsobí blahodárne na pohybové a dýchacie ústrojenstvo. Akvaparky sú zároveň skvelým zdrojom záberov vďaka vonkajším a vnútorným bazénom, celoročne otvoreným zábavným parkom a bazénom s námornými morskými

9.00-18.00 ☎ Máj, Sep, Okt
11.00-16.00 Jan-Apr, Nov, Dec
rezervácia nutná ☎ od €7,5
www.tarajandia.sk/alpinika.html
K4 ZOO Košice a DinoPark

mapa C3 ☎ Široká 31, Košice
☎ 10 km (16 min)
☎ +421
(0)55 796-8011 www.zooskosice.sk
☎ 9.00-19.00 ☎ 9.00-16.00
☎ od €3 (deti od €0,7)

K3 Čermel: Detská železnica
mapa C3 ☎ Čermel ☎ 4 km
(9 min) ☎ Čermel
(MHD 14) ☎

www.detskazeleznica.sk
☎ Máj-Jún: Sob-Ned 9.15-18.00,
Júl-Aug: Uto-Ned 9.15-16.30 ☎
☎ Sob-Ned 9.15-16.30 ☎ od €3

K1 Botanická záhrada
☎ str. 73

Titulok a článok o konkrétnej téme.

Miesta, pri ktorom nie sú zverejnené kontaktné informácie na iných stranách sprievodcu, má kontakty zverejnené priamo na danej strane.

Uvádza sa cena lístka pre dospelú osobu.

Mapová referencia sa vzťahuje k umiestneniu na vloženej mape.

Adresa daneho miesta.

Dni, počas ktorých je atrakcia otvorená cez letnú sezónu a mimo letnej sezóny. Symbol ☎ sa používa pre otváracie dni počas celého roka.

Najbližšia zastávka (pri Bratislave a Košiciach sú uvedené aj čísla mestskej hromadnej dopravy, ktoré obsluhujú danú zastávku). Symboly ☎ ☎ informujú, aký typ hromadnej dopravy (autobus, vlak) obsluhuje danú zastávku. Pre niektoré miesta je uvedená aj vzdialenosť od zastávky k pamiatke alebo atrakcii.

STRANA S OPISOM PAMIATOK

Táto strana obsahuje krátke profily s užitočnými informáciami o vybraných pamiatkach a turistických atrakciách.

Krátky opis jednotlivých miest.

Praktické informácie a kontaktné údaje k opisovaným miestam.

Každé miesto opisované v sprievodci má svoje referenčné číslo.

Najbližšia zastávka (pre Bratislavu a Košice sú uvedené aj čísla mestskej hromadnej dopravy, ktoré obsluhujú danú zastávku). Symboly informujú, aký typ hromadnej dopravy (autobus, vlak) obsluhuje danú zastávku. Pre niektoré miesta je uvedená aj vzdialenosť od zastávky k pamiatke alebo atrakcii.

prostí Ottomani v roku 1604 zomrel František Nádlady a jeho manželka Alžbeta prevzala správu jeho majetku. Podľa legény sú vyobrazení za vzhľadu nemeckých stovročí slúžiaci a odajšie sa dokonca kúpala v ich krvi. Roku 1611 ju odvážili na Čachtickom hrade a tam aj v domcom vrahom zomrela. Hrad pompane pamiatka a dnes z neho zostali už len zvyšky. Počas dvojnásobnej rekonštrukcie, ktorá sa skončila na jar 2014, sa archeologom nepodarilo nájsť ani jej hrob. Písomník Alžbety Bištinovej na

Zjedno formu prichádza stávkovníkovi pomodni zvieratá, fotografovať a chodiť k hľadák: k Minifarme sa dá dostať cez dedinu Lužina a popri značke vedúcej k Holygryho chate. Farma leží na začiatku Rastiny (číslo 74biny), naľavo.

BECKOV
mesto 17 km (17 min) SP od Bratislavy
1340 m nad morom, 46° 32' 30" S, 16° 51' 30" E
www.beckov.sk
+421 (0)22 742227
+421 (0)22 742227
+421 (0)22 742227
+421 (0)22 742227

TRENCÍN mesto 72 km (72 min) SP od Bratislavy
1340 m nad morom, 48° 32' 30" S, 16° 51' 30" E
www.trencin.sk
+421 (0)52 222222
+421 (0)52 222222
+421 (0)52 222222
+421 (0)52 222222

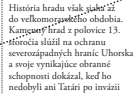
Zrekonštruovaný hradček sa nachádza na púščavnom kopci nad rovinnou dolinou. Možno sa ich všimnúť pri jazde po diaľnici v okolí Trenčína. Prvá písomná zmienka o hrade, ktorý leží na strategicky kritičnej výške a veľkej obchodnej ceste, pochádza z roku 1208 pod názvom Castellum Blaudis. História hrada však siahá až do veľkomoravského obdobia. Kampanový hrad z polovice 13. storočia slúžil na ochranu severozápadných hraníc Uhorska a svoje vynikajúce obranné schopnosti dokázal, keď ho medobdvi ani Tatári po invázii do krajiny v roku 1241. Niekoľko pripadov veľkomoravského vlnenosti v Manjirovi Čalovi, ktorý ďalej vypleštil jeho opevnenie. Ku koncu 14. storočia dal uhorský kráľ Zigmund I. na tomto hrade postaviť miniatúrne rytierov Šteborov, ktorý bol prestavil sa pohodni štatické sídlo. Za jeho steny postavili gotské kaplnku

Alžbety Bištinovej zomra čo Kravá grófa hrade bolo krátko epizoda j jeho histórii a nesejanie jedomozný dôkaz, že sa skutočne kúpala v krvi. Kravá grófa viak do Čachtic prináše každoročne trikrát vyumrie.

LUŽINA
mesto 13 km (19 min) SP od Bratislavy
132 m nad morom, 48° 32' 30" S, 16° 51' 30" E
www.luzina.sk
+421 (0)22 742227
+421 (0)22 742227
+421 (0)22 742227
+421 (0)22 742227

Minifarma je súkromné rodinné gazdovstvo, ktoré otvorilo v roku 2013 na pozemkoch jednej z mnohých usadlostí roztrúsených po vrchoví tejto oblasti. Ponúka miniatúrne hospodárske zvieratá ako poniky, ovce, kozy, kachy, sliepky, kráľky a prasiat. Návštevníci sa môžu voľne prechádzať

Niekoľko kilometrov od Topoľčianov sa nachádza krásny kláštor Svätého Benedikta v Banskobystri. Mnoho

a vodná nádrž. Ďalší majetka z rodiny Bánfiovcov prestavali hrad na luxusný renesančný zámok. Po požári v roku 1729 osadil hrad minierou. Pre svoje architektonické hodnota sú však zriekajúci národnou kultúrnou pamiatkou a popri kultúrnej rekonštrukcii. Posledná z majetka realizovaná medzi rokmi 2010 až 2012. Súčasťou celého priestru bolo vypracovanie múzea a amfiteátru, v ktorých časti hrada sa dnes nachádza aj zariadenie.

SKALICA NAD VÁHOM
mesto 13 km (18 min) SP od Bratislavy
1340 m nad morom, 48° 32' 30" S, 16° 51' 30" E
www.skalicanadvahom.sk
+421 (0)22 6584240
+421 (0)22 6584240
+421 (0)22 6584240
+421 (0)22 6584240

Niekoľko kilometrov od Topoľčianov sa nachádza krásny kláštor Svätého Benedikta v Banskobystri. Mnoho

návštevníkov sa každoročne vďaka na jednu z najstarších pútí na Slovensku a tradičnou súčasťou až do 12. storočia. Benediktín v kláštore fungovali do 16. storočia. Niekoľko ich vyvinutých zrušili, ktorí sa mohli až do roku 1773, kedy pápež Klement XIV ich pohľadu zrušil. Kláštor bol úplne poškodený vandálmi v 70. rokoch 20. storočia a v súčasnosti prechádza dlhodobou rekonštrukciou. v komplexe sa už skúša prekonštruovať, pričom je sprístupnená aj pôvodná pamätníka Jarkyša.

Každý región má inú farbu
Vzdialenosť autom ku konkrétnej atrakcii z vybraných miest.

Pešia vzdialenosť so úvzdu v Bratislave z Hlavného nám., v Košiciach od Dómu sv. Alžbety.

Mapová referencia sa vzťahuje k umiestneniu na vloženej mape.

Top atrakcia.

Botanická záhrada

mápo C3 Mänesova 23 2,4 km (30 min) 3,1 km (9 min) Botanická záhrada (MHD 7, 12, 55) +421 (0)55 234-1667 www.upjs.sk/pracoviska/botanicka-zahrada 9.00-15.00 €2 WC 90 min

Dni, počas ktorých je atrakcia otvorená cez rok. Symboly sa používajú pre otváracie hodiny počas letnej sezóny a mimo nej.

Odhadovaný čas, ktorý by si návštevníci mali vyhradiť na prehládku daného miesta.

Slovensko - TOP 10

Víno
strany 228-231

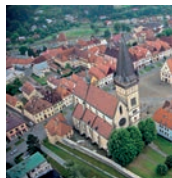
Kúpele
strany 223-227

Turistika
strany 252-255

Hrady a pevnosti
strany 200-203

M Stredoveké mestá
strany 62-63, 101-104, 115-117, 130-133, 191-194

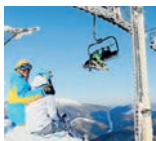
B Bratislava
strany 26-43

L Lyžovanie
strany 259-261

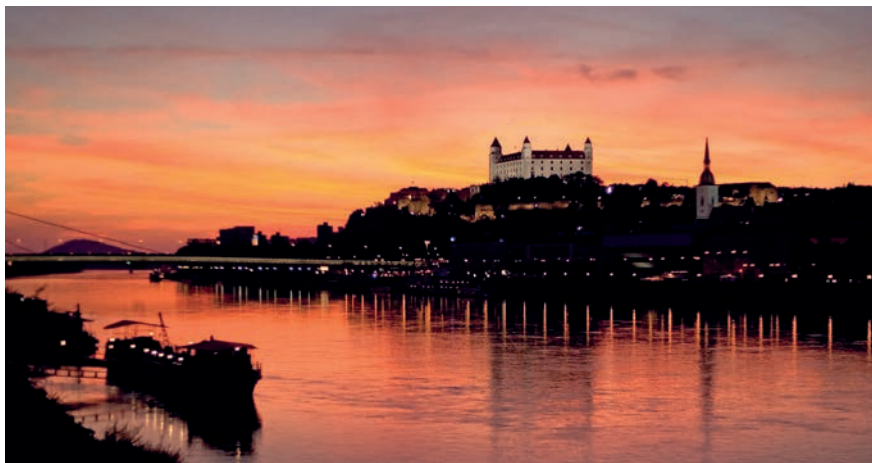
D Stavby z dreva
strany 209-211, 216-218

K Košice
strany 168-175

J Jaskyne
strany 256-258

Bratislava

Slovensko dokáže aj na malom priestore ponúknuť pestrý program. Či už je to história, kultúra, prírodné krásy, alebo gastronómia. Hoci sa jeden týždeň môže zdať krátky na to, aby ste stihli objaviť všetky skryté zákutia, náš sprievodca prináša návrh, ako za sedem dní stihnúť to najzaujímavejšie.

Pri plánovaní cesty je treba pamätať na dve veci: väčšina pamiatok je v pondelok zatvorená a každú prvú nedeľu v mesiaci je vstup do vybraných múzeí a galérií zadarmo. Zároveň si treba pozrieť bohatú ponuku sezónnych podujatí. Prehľad tých najzaujímavejších nájdete na strane 298.

PRVÝ DEŇ: BRATISLAVA

Prehliadka hlavného mesta sa môže začať zo sedadla jedného z obľúbených vláčikov (www.tour4u.sk; www.blavacik.sk), ktoré premávajú historickým centrom a jeho širším okolím. Pri potulkách klukatými uličkami Starého mesta netreba obísť Dóm sv. Martina (☞ strana 38), Starú radnicu (☞ strana 30) či Bratislavský hrad (☞ strana 40). Ďalšou z možností je

nastúpiť na jednu z turistických lodí a previezť sa po Dunaji smerom k ruinám hradu Devín (☞ strana 44) alebo galérii Danubiana v Čunove (☞ strana 205). Svoje si tu nájdú aj milovníci vína: priamo v centre Bratislavy blízko Hlavného námestia si môžu vychutnať 100 najlepších slovenských vín (www.salonvin.sk). Deň možno zakončiť dobrým jedlom v jednej z reštaurácií, ktoré ponúkajú skvelý výhľad na celé mesto (www.u-f-o.sk, www.skybar.sk, www.lindner.de, www.veza.sk).

DRUHÝ DEŇ: BANSKÁ ŠTIAVNICA

Banská Štiavnica (☞ strana 101) je zapísaná v Zozname kultúrneho dedičstva UNESCO. Toto stredoveké mesto je známe najmä baníctvom, čo sa odráža v miestnej architektúre aj pamiatkach. Návštevníci môžu sfárať do viacerých baní či prezrieť si neďaleké banské múzeum v prírode s rozsiahlou expozíciou, ktorá zachytáva vývoj v tejto priemyselnej oblasti. Ďalšou z dominant mesta je baroková

kalvária. Nielen milovníci piva sa môžu občerstviť v miestnom pivovare Erb.

☞ Bratislava – Banská Štiavnica 170 km (108 min)

TRETÍ DEŇ: JASKYNE

Prehliadky jaskyne Domica (☞ strana 180) začínajú počas letnej sezóny o 9.00 hod. Odporúča sa kúpiť drahší lístok, ktorý zahŕňa krátku plavbu po jaskynnej rieke. Návštevníci by nemali obísť kaštieľ v Betliari (☞ strana 177), vzdialený 34 kilometrov od Domice či neďalekú Ochtinskú aragonitovú jaskyňu (☞ strana 176). V Krásnohorskej jaskyni (☞ strana 181) sa návštevníci premenia

na jaskyniarov. Spolu s prilbou a čelovou lampou objavujú krásy podzemných priestorov. Prehliadka trvá asi tri hodiny.

☞ Banská Štiavnica – Domica 163 km (133 min)

ŠTVRTÝ DEŇ: KOŠICE

Dobrym začiatkom prehliadky východoslovenskej metropoly je pohľad na Košický zlatý pokad (☞ strana 174), po ktorom by mala nasledovať návšteva Kunsthalle / Haly umenia (☞ strana 174). Určite by sa nemalo zabudnúť na Dóm sv. Alžbety

Banská Štiavnica

(☞ strana 170). Pri prehliadke katedrály sa odporúča zakúpiť si kombinovaný lístok, ktorý zahŕňa prehliadku hlavnej lode, krypty, kráľovského balkóna, dvoch veží či neďalekej Kaplnky sv. Michala a kostnice. Návštevníci Košického samosprávneho kraja by určite nemali vynechať ochutnávku tokajských vín (☞ strana 182).
 ☞ *Betliar – Košice 76 km (63 min)*

PIATY DEŇ: SPIŠ

Spišský hrad (☞ strana 134) je najväčším hradným komplexom v krajine a dostal sa aj do hľadáčka

Spišský hrad (Foto: Yurii Dorj)

viacerých zahraničných filmárov. Z jeho hradieb je krásny výhľad na okolitý región. Spolu s Levočou (☞ strana 130) a Spišským Podhradím (☞ strana 133) patria do zoznamu kultúrnych pamiatok UNESCO. V Levoči

nájdu návštevníci gotické pamiatky svetového významu, najmä oltáre.
 ☞ *Košice – Spiš 91 km (75 min)*

ŠIESTY DEŇ: TURISTIKA

Ak preferujete aktívnejšiu dovolenku, môžete si vybrať z bohatej ponuky turistických chodníkov (☞ strany 252 – 255), z ktorých mnohé sa nachádzajú na severnom Slovensku. Sprievodca vo svojom členení do severu začleňuje aj Slovenský raj so svojimi vodopádmi, kaňonmi či rebrikmi a oblasť Tatier. V ponuke pre turistiku je aj Liptov alebo Orava. Tí lenivejší môžu zájsť do Vysokých a Nízkyh Tatier, kde sa na mnohé miesta môžete dostať nielen pešo, ale aj lanovkou. Deň sa dá ukončiť v jednom z mnohých akvaparkov.
 ☞ *Levoča – Vysoké Tatry 50 km (67 min.)*

SIEDMY DEŇ: ARCHITEKTÚRA

Posledný deň môžete využiť na prehliadku drevených kostolíkov v mestách, ktoré si zachovali svoju tradičnú ľudovú architektúru. Popri ceste späť do Bratislavy sa

Čermány

nachádza aj množstvo hradov a zrúcanín. Jednou z alternatív je návšteva Vlkolína (☞ strana 149). Odtiaľ je to už len na skok k drevenému kostolíku v Leštínach (☞ strana 151) a Oravskému hradu (☞ strana 151). Druhou možnosťou je prehliadka dreveného kostolíka vo Svätom Kríži (☞ strana 146) a následne Čičmian (☞ strana 164). Cestou späť sa treba zastaviť na hrade v Bojniciach (☞ strana 76). Alternatívou môže byť plavba na plti, na ktorú sa dá nastúpiť blízko hradu Strečno (☞ strana 157) či Oravského hradu (☞ strana 151).

☞ *Vysoké Tatry – Bratislava 334 km (240 min)*

Oravský hrad (Foto: Michal Glonek)

Smrť Tomorihu v bitke proti Osmanom pri Moháči od Jozefa Hanulu
(Foto: Majetok Slovenskej národnej galérie)

opevniť ako prvé. Dôležitú úlohu v ochrane krajiny zohrávali aj Trenčín, Bratislava, Zvolen, Komárno a Levice. Z hradov to boli najmä Muránsky, Šarišský a Víglášský. Tzv. dlhá vojna (v niektorých dokumentoch sa uvádza aj trinásťročná alebo pätnásťročná vojna) prebiehala v rokoch 1591/1593 až 1606. Bola jednou z najväčších ofenzív Habsburgovcov proti Osmanom. Monarchia stratila viacero pevností vrátane Filakova, Devína, Modrého Kameňa, Sečian, Parkana, Sobotky či Šomošky. Dlhá vojna sa skončila podpisom žitavského mieru 11. novembra 1606. Dohoda iba potvrdila, že Osmaní sa nedokážu prebiť hlbšie na územie Uhorska a stabilizovala podmienky na hraniciach. Osmanom dokázali habsburské vojská vytlačiť v roku 1683, keď monarchia

Strážna veža Vartovka v Krupine

vyhrala v bitke pri Viedni. Niektoré hrady a pevnosti hrali dôležitú úlohu aj počas protihabsburských povstaní sedmohradských a uhorských šľachticov v 17. storočí. Po ich potlačení viaceré z nich stratili svoj strategický význam. Jedným z najzachovalejších hradov, ktoré sú v súčasnosti otvorené pre verejnosť, je Červený Kameň. Rodina Fuggerovcov ho zo stredovekého hradu prebudovala na renesančnú pevnosť. Aj ďalšie bašty protiosmanskej defenzívy: hrady v Bratislave, Filakove, Šariši, Zvolene, Leviciach, Banskej Štiavnici, Trenčíne a pevnosť v Komárne sú otvorené pre verejnosť. Pozostatky obranných pevností z čias osmanských bojov môžu turisti nájsť aj v Bzovíku, Nových Zámkoch, Modrom Kameni alebo Krásnej Hôrke. Mnohé z nich sú zrúcaniny, no viaceré sa začali rekonštruovať.

VÝZNAMNÉ HISTORICKÉ OSOBNOSTI

Svätopluk (roky vlády: 870 – 894)

Najvýznamnejší veľkomoravský panovník. Legendy ho opisujú ako múdreho vládcu, ktorého smrť znamenala koniec zlatého veku Veľkej Moravy.

Cyril a Metod

Bratia zo Solóna, ktorí na území Slovenska šíрили od roku 863 kresťanstvo. Okrem toho priniesli aj písmo (hlaholiku) a jazyk (staroslovenčinu).

Kráľ Štefan I. (roky vlády: 1000 – 1038)

Po páde Veľkomoravskej ríše sa dnešné Slovensko stalo súčasťou Uhorského kráľovstva. Zjednotil ho Štefan I., ktorého katolícka cirkev neskôr vyhlásila za svätého. Na jeho území žilo viacero národov a takýto charakter si zachoval až do polovice 19. storočia. Štefanov odkaz hovorí, že krajina, v ktorej existuje iba jedna kultúra a jeden jazyk, je slabá a krehká.

Matej Bel (1684-1749)

Slovenský učenec, filozof a priekopník osvietenstva v Uhorsku. Patril k najvýznamnejším vedcom svojho času a považuje sa za zakladateľa modernej geografie.

Mária Terézia (1717 – 1780)

Patríla k najosvietenejším vládkom 18. storočia. Bola rakúskou cisárovnou, uhorskou kráľovnou a jedinou ženou, ktorá vládla v českých krajinách. Počas svojej vlády prijala viacero reforiem.

Mária Terézia (Múzeum mesta Bratislavy)

Adam František Kollár (1718-1783)

Filozof, knihovník a historik, ktorého prezývali aj Slovenský Sokrates. Bol poradcom kráľovnej Márie Terézie. Stál za školskými reformami, ktoré sa počas jej vlády prijali.

Jozef II (1741-1790)

Syn Márie Terézie, patril k ďalším osvietenským panovníkom. V celej habsburskej monarchii zrušil nevoľníctvo a vydal Tolerančný patent, ktorý zrušil dominanciu katolicizmu a povolil protestantské náboženstvo.

	Založená Academia Istopolitana	Bratislava sa stáva korunovačným mestom Uhorska	(1604 - 1711) Protihabsburské povstania	(1780 - 1790) Vláda Jozefa II.
	1396	1465	1526	1543
Vpád Osmanov		Bitka pri Moháči		
			Archiebiskupstvo a úrad kanonika sa sŕhajú z Ostrihomu do Trnavy	(1740 - 1780) Vláda Márie Terézie
				1604
				1740
				1780

Výhodná poloha pri Dunaji a blízkosť k Viedni a Budapešti spravili z vtedajšieho Prešporku jedno z najdôležitejších miest v strednej Európe, najmä v období panovania habsburskej monarchie. Zlatým vekom mesta sa dá označiť obdobie medzi rokmi 1563 - 1830, kedy sa stala korunovačným mestom Uhorského kráľovstva. V tom čase už bol Prešporok rozvinutým multijazyčným mestom a prevažnú väčšinu obyvateľov tvorili Nemci. Maďari a Slováci boli v menšine. Spoločnosť bola rozdelená do viacerých tried. Prvá, aristokratická triedu, tvorili vysokí cirkevní predstavitelia a šľachtici. Napriek ich dominantnému postaveniu mali vplyv aj príslušníci strednej a nižšej triedy. Ich členmi boli

Centrum kráľovstva

najmä remeselníci a obchodníci, ktorí zabezpečili hospodársky rozvoj mesta. K nižšej triede zase patrili robotníci a služobníci. Ľudia chodili do Prešporku najmä kvôli početným pracovným príležitostiam a jednou z nich boli aj miestne vinice.

HLAVNÉ MESTO MONARCHIE

Význam Prešporka vzrástol najmä po bitke pri Moháči v roku 1526, keď osmanský sultán Sulejman I. porazil uhorského kráľa Ľudovíta II. Osmanské vojská potom

Malé korunky označujú trasu kráľovského pochodu v Bratislave

obsadili vtedajšie hlavné mesto kráľovstva Budín a korunovačné mesto Stoličný Belehrad. V roku 1543 sa preto vtedajší vládcovia kráľovstva, ktoré sa stalo súčasťou habsburskej monarchie, rozhodli

presunúť dôležité úrady do Prešporka a spraviť z neho hlavné mesto. Hoci ho osmanské vojská viackrát obliehali, nikdy sa im ho nepodarilo dobyť.

Prvým kráľom korunovaným v Dóme sv. Martina bol Maximilián II. Okrem kráľov však v katedrále počas nasledujúcich 300 rokov korunovali aj ostatných členov kráľovskej rodiny. Toto významné obdobie v histórii mesta dodnes pripomína 300 kilogramov vážiaca pozlátená replika svätostefánskej koruny, ktorá zdobí vrchol kostolnej veže. Po oslobodení uhorských území od Osmanov odniesli z Prešporka korunovačné klenoty späť na územie dnešného Maďarska. Originál svätostefánskej koruny sa v súčasnosti nachádza v múzeu v Budapešti, Bratislava má len kópiu.

Gotický Dóm sv. Martina však dodnes patrí k najnavštevovanejším miestam v Bratislave. Turisti si môžu prezrieť interier kostola i podzemné katakomby. Pri prehliadke môžu vidieť aj exponáty súvisiace s korunováciou či na

Počas Korunovačných slávností zaplnili uličky Bratislavy davy ľudí

PANOVNÍCI KORUNOVANÍ V BRATISLAVE

1563 - Maximilián II. a jeho manželka

Mária

1572 - Rudolf II.

1608 - Matej II.

1613 - Anna, manželka Mateja II.

1618 - Ferdinand II.

1622 - Eleonóra, druhá manželka

Ferdinanda II.

1638 - Mária Anna, prvá manželka

Ferdinanda III.

1647 - Ferdinand IV.

1655 - Mária Eleonóra, tretia manželka

Ferdinanda III.

1655 - Leopold I.

1687 - Jozef I.

1712 - Karol III. (v Uhorsku Karol VI.)

1714 - Alžbeta Kristína, manželka

Karola III.

1741 - Mária Terézia

1790 - Leopold II.

1808 - Mária Ludovika, tretia manželka

Františka I.

1825 - Karolína Augusta, štvrtá manželka

Františka I.

1830 - Ferdinand V.

Trasa, ktorú počas svojej korunovacie museli prejsť monarchovia

stene namaľovaný menoslov osemnástich kráľov, kráľovien a ich rodinných príslušníkov, ktorých tu korunovali.

MÁRIA TERÉZIA

Jedinou kráľovnou na tomto zozname je Mária Terézia, ktorú korunovali v roku 1741. Bola jednou z najvýraznejších osobností strednej Európy. Na trón nastúpila po svojom otcovi Karlovi VI. (niekde ho uvádzajú aj ako Karola III.). Ten ešte v roku 1713 presadil prijatie Pragmatickej sankcie, ktorá umožnila na trón nastúpiť aj ženskému potomkovi Habsburgovcov. Mária Terézia prevzala kráľovstvo v čase, keď sa ešte stále zotavovalo z moru, ktorý tu vypukol v roku 1712. Hneď zo začiatku musela čeliť viacerým konfliktom v regióne vrátane vojny o rakúske dedičstvo (1740-48) a sedemročnej vojny (1756-63). Jej vláda však pre krajinu znamenala rozmach. Z toho ťažil najmä Prešporok, ktorý sa ekonomicky aj spoločensky rozvíjal. „Mária Terézia je zaujímavá, osvietená

panovníčka, ktorá presadila viacero zaujímavých zmien,“ povedal historik Pavel Dvořák. „Zavedla napríklad povinnú školskú dochádzku a zakázala mučenie.“

PRECHÁDZKA HISTÓRIU

Pripomenkou slávnej éry Bratislavy sú pre návštevníkov i domácich každoročné Korunovačné slávnosti. Ich priebeh kopíruje ceremóniu, ktorú absolvovali vtedajší kráľi a kráľovné. Historickí panovníci viedli sprievod uličkami Prešporku cez Hlavné námestie a okolo

Maximiliánovej fontány, ktorú postavili v roku 1572. Zastavili sa až vo františkánskom kostole, kde kráľ alebo kráľovná pasovali vybraných šľachticov za rytierov Rádu zlatej ostrohy. Procesia ďalej viedla na Michalskú ulicu k Michalskej bráne, kde panovník vystúpil na pódium a počkal na tátoša, s ktorým odčváľal na Korunovačný pahorok k Dunaju. Tam zložil prísahu severu, východu, juhu a západu. Sľúbil, že ochráni svoje

kráľovstvo vo všetkých stran. V tých časoch cestu lemovali červené súkna, ktoré zvesili až po konci osláv. Atmosféru týchto dní si v meste pripomínajú slávnosťami, ktoré sa spravidla konajú v júni. Monarchov a ich dvoranov stvárnajú herci v dobových kostýmoch.

„Je dobré, že si Bratislava pripomína svoju minulosť,“ povedal Dvořák. „Mnoho stavieb z toho obdobia, napríklad mestské brány, sú už zničené a mnoho budov nahradili nové. Počas obdobia prvej republiky boli dokonca plány zbúrať Bratislavský hrad.

Preto je dôležité si tieto slávne časy Bratislavy pripomínať.“

Carmen Virágová

Nedávna história

Ludovít Štúr v Uhorskom sneme na obraze Gejzu Szalaya

1840 - SLOVENSKE NÁRODNÉ OBRODENIE

Hlavnou postavou národného hnutia v 19. storočí bol Ludovít Štúr, ktorý v roku 1843 kodifikoval spisovnú slovenčinu. V literatúre bol Štúr a jeho spolupracovníci predstaviteľmi romantizmu. Po vzore iných krajín po celej Európe sa v prvej polovici 19. storočia vytvorilo slovenské národné hnutie, ktoré viedol Štúr. Jeho aktivity kulminovali najmä počas tzv. jari národov a revolučného roka 1848. Hnutie bolo aj istou formou reakcie na začínajúcu maďarizáciu, ktorá v Uhorsku prebiehala až do 1. svetovej vojny.

1918-1939 MEDZIVOJNOVÉ ČESKOSLOVENSKO

Koniec 1. svetovej vojny znamenal rozpad Rakúsko-Uhorska. Jedným z nástupníckych štátov bolo aj Československo, prvý spoločný štát Čechov a Slovákov. Historické spojenie oboch národov bolo pomerne slabé, keďže české územia patrili pred vojnou skôr k rakúskej časti monarchie. Jazykovo si však boli veľmi blízke a vďaka spolupráci českých a slovenských krajanov

v Spojených štátoch amerických, Rusku a Francúzsku, sa vytvoril základ pre jeden z najúspešnejších projektov 20. storočia.

Najvýraznejšími osobnosťami tohto obdobia bol prezident Tomáš Garrigue Masaryk, ktorý z funkcie odišiel až v roku 1935, minister zahraničia Edvard Beneš a významný diplomat a generál Milan Rastislav Štefánik, ktorému pripadla funkcia ministra vojny.

1939 - 1945 VOJNOVÝ SLOVENSÝ ŠTÁT

Prvá republika zanikla 15. marca 1939. Zatiaľ čo české územia sa stali súčasťou Protektorátu Čechy a Morava, slovenskí lídri sa s nacistickými vodcami dohodli na vytvorení samostatného Slovenského štátu. Stal sa však satelitom tretej ríše. Prezidentom sa stal katolícky kňaz Jozef Tiso. Po vzore nacistického

Nemecka prijala vláda zákony a nariadenia namierené proti židom. Ich dôsledkom v roku 1942 zatkli a deportovali asi 59 000 židovských obyvateľov do nacistických táborov smrti.

V roku 1944 skupina odporcov zorganizovala Slovenské národné povstanie, ktoré je dodnes

považované za jednu z kľúčových udalostí našich moderných dejín. Vypuklo v auguste 1944, no jednotkami Wehrmachtu a SS bolo násilne potlačené. Počas nasledujúcich represálií prišli o život tisíce Slovákov a ďalšie tisíce židov deportovali do nacistických táborov. Zastavil ich až príchod vojsk Červenej armády, ktorá krajinu oslobodila v máji 1945.

1948 - 1989 KOMUNISTICKÉ ČESKOSLOVENSKO

Po konci 2. svetovej vojny sa obnovilo aj Československo, no na základe spojeneckých dohôd sa dostalo pod sovietskú sféru vplyvu. Komunistickej strana zorganizovala vo februári 1948 prevrat. Nasledujúce desaťročie bolo charakteristické

Slovenské národné múzeum v roku 1945

vykonštruovanými politickými procesmi a popravami. Strana nelikvidovala len politických oponentov, ale čistila aj svoje vlastné rady. Typickými javmi boli aj kolektivizácia a industrializácia. Jednou z najznámejších postáv tohto obdobia bol prvý prezident socialistickeho Československa Klement Gottwald. Počas 60. rokov sa objavila požiadavka na spoločenskú zmenu. Vtedajší líder komunistickej strany Alexander Dubček prišiel s myšlienkou „socializmu s ľudskou tvárou“, ktorá sa do popredia dostala predovšetkým počas Pražskej jari koncom

Moderná história

V Banskej Štiavnici otvorili prvú banskú univerzitu na svete

Druhá kodifikácia slovenského jazyka

(1914 - 1918)
1. svetová vojna

(1939 - 1945)
Slovenský štát /
2. svetová vojna

Slovenské
národné
povstanie

(1948 - 1989)
Vláda komunistickej
strany

1770

1787

1843

1848

1914

1918

1939

1942

1944

1945

1948

Prvá kodifikácia slovenského jazyka

(1848 - 1849)
Revolúcia na Slovensku

(1918 - 1938)
Prvá Československá republika

Začiatok deportácie židov a Rómov do nacistických táborov smrti

(1945 - 1992)
Československá republika

Foto: TASR

Nežná revolúcia v Bratislave

60. rokov. Toto krátke obdobie uvoľnenia však ukončil vpád vojsk Varšavskej zmluvy na územie Československa v auguste 1968. V nasledujúcich rokoch Dubčeka aj jeho spolupracovníkov začali prenasledovať. Počas obdobia normalizácie v 70. rokoch boli akékoľvek snahy o zmenu potlačené. Dubčeka na vedúcom poste v strane nahradil Gustáv Husák, ktorý ostal prezidentom až do revolúcie v roku 1989.

1989 NEŽNÁ REVOLÚCIA

Komunistický režim v Československu padol v novembri 1989 po sérii protestov, ktoré si história pamätá ako Nežnú revolúciu. Disidenti svojimi aktivitami presvedčili apatické široké masy, aby sa zúčastnili protestov. Najznámejším z týchto disidentov bol prvý ponovembrový prezident Václav Havel.

1993 VZNIK SAMOSTATNEJ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Slovensko prijalo euro v roku 2009

Počas prvých rokov budovania demokracie po nežnej revolúcii sa objavili diskusie o rozdelení moci medzi Čechmi a Slovákmi. Ich výsledkom bolo, že v roku 1992 sa premiéri oboch krajín Václav Klaus a Vladimír Mečiar dohodli na rozdelení Československa. Samostatná Slovenská republika vznikla 1. januára 1993. Prvé roky nového štátu poznačili viaceré problémy vrátane privatizácie verejného majetku a mečiarizmu. Slovensko sa síce 19. januára 1993 stalo členom Organizácie spojených národov, no jeho vstup do NATO a Európskej únie bol na rozdiel od ostatných stredoeurópskych štátov problematický. Proti Mečiarovej vláde, ktorá podľa mnohých pozorovateľov dostala krajinu do izolácie, sa vytvorila opozícia vedená Mikulášom Dzurindom. Tá ho dokázala v parlamentných voľbách 1. októbra 1998 poraziť, čo prinieslo obrat v rokovaniach s EÚ. Dzurindova vláda navyše pripravila viaceré drastických reforiem, ktoré však pomohli situáciu v krajine stabilizovať a v očiach jej medzinárodných partnerov začala byť hodnovernou. EÚ sa na samite v Helsinkách v roku 1999 rozhodla začať prístupové rokovania so Slovenskom. Tie sa rozbehli vo februári 2000. V máji 2003 sa konalo referendum o vstupe Slovenska do únie, ktorý podporilo 92,46 percent účastníkov hlasovania. Krajina sa plnohodnotným členom stala 1. mája 2004. V marci 2004 vstúpila do NATO. Po tom, ako sa členovia EÚ zhodli, že ochranné opatrenia na hraniciach s Ukrajinou spĺňajú európske štandardy, sa Slovensko 21. decembra 2007 stalo súčasťou Schengenského priestoru.

OTCOVIA NÁRODA

Anton Bernolák (1762-1813)

Katolícky kňaz, ktorý ako prvý kodifikoval slovenský jazyk. Bol založený na trnavskom nárečí, no neprijali ho všetci.

Ludovít Štúr (1815-1856)

Vodca prvého národného hnutia, poslanec Uhorského snemu. V roku 1843 kodifikoval na základe stredoslovenského nárečia jazyk, ktorý bol veľmi podobný dnes používanej slovenčine. Stal sa symbolom boja za osamostatnenie slovenského národa.

Tomáš Garrigue Masaryk (1850-1937)

Jeho otec bol Slováč z Kopčian, matka pochádzala z českého mesta Hustopeče. Stal sa prezidentom prvej Československej republiky.

Milan Rastislav Štefánik (1880-1919)

Štúdium astronómii vo Francúzsku. Počas 1. svetovej vojny bol veliteľom československých legií v Srbsku, Rumunsku, Rusku a Taliansku, ktoré bojovali na strane Dohody. Bol jedným zo zakladateľov Československej národnej rady a po vojne sa mal stať ministrom vojny Československa.

Jozef Tiso (1887-1947)

Jedna z najkontroverzejších postáv slovenských dejín. Bol prezidentom Slovenského štátu, ktorý počas 2. svetovej vojny spolupracoval s Nemeckom. Počas tohto obdobia tisícky židov a Rómov deportovali do koncentračných táborov v Poľsku a Nemecku.

Klement Gottwald (1896-1953)

Prvý komunistický prezident Československa, ktorý prehladaval represálie vrátane perzekúcií a vykonštruovaných procesov.

Alexander Dubček (1921-1992)

Komunistický vodca, predstaviteľ „socializmu s ľudskou tvárou“. Bol jednou z vedúcich osobností Pražskej jari. Krátke obdobie uvoľnenia ukončila invázia vojsk Varšavskej zmluvy na územie Československa v roku 1968. Dubček a jeho podporovatelia boli neskôr prenasledovaní.

Gustáv Husák (1913-1991)

Počas rokov tzv. normalizácie sa na vrchol dostal Husák, ktorý bol na čele komunistickej strany až do pádu režimu v roku 1989.

Václav Havel (1936-2011)

Najvýznamnejší český disident, ktorý sa po Nežnej revolúcii stal prvým prezidentom novej demokratickej Československej republiky. Krajinu viedol až do jej rozpadu koncom roka 1992.

Michal Kováč (narodený 1930)

Prvý prezident samostatného Slovenska. V úrade bol v rokoch 1993 – 1998. Jeho nasledovníkmi boli Rudolf Schuster (1994 – 2004) a Ivan Gašparovič (2004 – 2014). Súčasným prezidentom je Andrej Kiska, ktorý do úradu nastúpil v roku 2014.

	Nežná revolúcia		Slovensko vstupuje do NATO		Slovensko vstupuje do Schengenskej zóny		Slovensko prijíma euro
	1989	1993	2004	2004	2007	2009	
Invázia vojsk Varšavskej zmluvy				Slovensko vstupuje do EÚ			
	Vznik samostatnej Slovenskej republiky						

Bratislavská panoráma

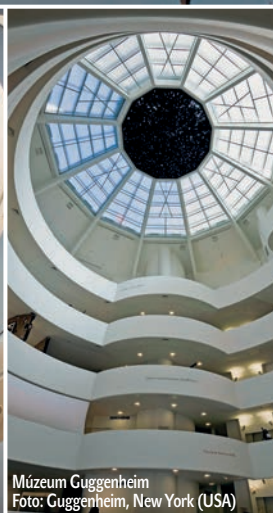
Pohľad na centrum mesta Saumur (Francúzsko), Foto: Flickr

Socha inštalatéra Stefana v Omsku (Rusko)
Foto: Dmitry Roudakov

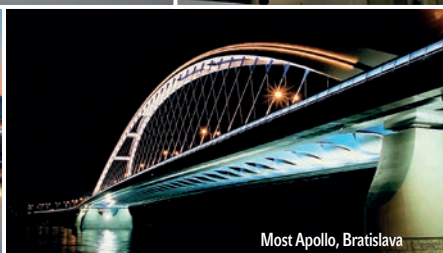
Čumil v Bratislave

Galéria Nedbalka, Bratislava

Múzeum Guggenheim
Foto: Guggenheim, New York (USA)

Most Lusitania v Meride (Španielsko), Foto: José Manuel García

Most Apollo, Bratislava

Manneken Pis
v Bruseli (Belgicko)Fontána na nádvorí domu
na Uršulínskej 6 v BratislaveDZ Bank,
Frankfurt
(Nemecko)
Foto: DZ BankNárodná
banka
Slovenska,
Bratislava